

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 20 februarie 2018, declarat de inculpatul

Velev Constantin Xxxxxx, născut la xx xxx xxxx, originar și locuitor al or. Xxxxxx, str. Xxxx xx, cetățean al R. Moldova, anterior condamnat prin:

1) sentința Judecătoreiei Comrat din 09.02.2007, în baza art. 145 alin. (1), 188 alin. (2), 84 Cod penal, la 15 ani închisoare.

Prin încheierea judecătoreiei Cimișlia din 21.03.2017, liberat condiționat înainte de termen cu 3 ani și 17 zile.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 28.11.2017 – 27.12.2017,
instanța de apel: 22.01.2018 – 20.02.2018,
instanța de recurs: 12.06.2018 – 18.07.2018.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoreiei Comrat din 27 decembrie 2017, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Velev Constantin a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În temeiul art. 85, 91 alin. (8) lit. c) Cod penal, prin adăugirea parțială a pedepsei neexecutate, aplicate conform sentinței Judecătoreiei Comrat din 09.02.207, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 27.12.2017, cu includerea perioadei aflării în arest preventiv din 10.08.2017 până la 26.12.2017, inclusiv.

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 18.428 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că la 01 august 2017, în perioada de timp 18.00 – 23.00 , inculpatul Velev Constantin, aflându-se în mun. Xxxxxx, pe str. Xxxxxxx Xxxx xx în timpul consumării băuturilor alcoolice împreună cu Dudoglo I., în urma certe izbucnite, i-a aplicat acestuia multiple lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i: multiple traumatisme, traumă cranio – cerebrală închisă sub formă de hemoragii și echimoze în regiunea feței și scalpului, hemoragii în țesuturile moi ale capului în regiunea frontală din stânga și în regiunea occipitală, hemoragii subarahnoidiene în ambele emisfere cerebrale, prezența sângelui în ventriculele creierului, trauma gâtului sub formă de: echimoze în regiunea gâtului, fractura cartilajului tiroidian cu hemoragii de culoare roșu-închis în țesuturile moi din împrejur; trauma cutiei toracice și abdomenului sub formă de: leziuni ale mezenteritei intestinului subțire cu vărsături hemoragice de culoare roșu-închis în cavitatea abdominală în volum de 1200 ml., fracturi ale coastelor din ambele părți cu hemoragii de culoare roșu-închis în țesuturile moi înconjurătoare și în cavitatea pleurală în volum de 320 ml., fractura sternului cu hemoragii de culoare roșu-închis în țesuturile moi înconjurătoare, plăgi în regiunea marginii exterioare a sprâncenei stângi, în regiunea sub sprânceana stângă, pe mucoasa buzei superioare pe dreapta, pe buza inferioară pe stânga, în regiunea bărbiei din dreapta cu trecere pe maxilarul inferior din dreapta, echimoze și excoriații în regiunea corpului, membrilor superioare și inferioare, care se atribuie la vătămare gravă a sănătății, periculoasă pentru viață. Ca urmare a leziunilor corporale, victima Dudoglo I. a decedat.

Decesul victimei Dudoglo I. a survenit de la multiplele traumatisme: traumă cranio – cerebrală închisă, trauma gâtului, trauma abdomenului sub formă de: hemoragii și echimoze în regiunea feței și scalpului, hemoragii în țesuturile moi ale capului în regiunea frontală din stânga și în regiunea occipitală, hemoragii subarahnoidiene în ambele emisfere cerebrale, prezența sângelui în ventriculele creierului, fractura cartilajului tiroidian cu hemoragii de culoare roșu-închis în țesuturile moi din împrejur; leziunea mezenteritei intestinului subțire cu vărsături hemoragice de culoare roșu-închis în cavitatea abdominală în volum de 1200 ml., care au degenerat în șoc traumatic și hemoragic.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate vina și faptele indicate în rechizitoriu, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Deoarece aceste probe i-au confirmat integral vinovăția, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, ca cauzarea intenționată a leziunilor corporale grave, care au dus la decesul părții vătămate.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța a ținut cont de prevederile art. 34, 61, 77 Cod penal. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că inculpatul a săvârșit o infracțiune deosebit de gravă, că anterior a fost condamnat, pedepsa stabilită anterior nefiind executată, că inculpatul se caracterizează negativ și că a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiind de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă cu închisoarea.

Totodată, instanța a statuat că potrivit art. 229 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lui.

Conform art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, plata expertizelor judiciare se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

3. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, mun. Comrat, Tumba S., a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care de la inculpat să fie încasate cheltuielile judiciare în sumă de 18.424 lei.

Apelantul a invocat, că potrivit art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, iar conform art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Astfel, legiuitorul a indicat direct că cheltuielile judiciare urmează a fi puse pe seama inculpatului.

Respingând solicitarea procurorului, instanța trebuia să indice în partea dispozitivă că cheltuielile judiciare se trec în contul statului.

Din moment ce inculpatul a comis infracțiunea cu intenție, în afară de pedeapsa penală, el trebuie să suporte și toate cheltuielile legate de investigarea infracțiunii săvârșite și doar în cazul imposibilității de plată, acestea urmează să fie trecute în contul statului.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Comrat din 20 februarie 2018, apelul a fost admis, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre.

De la Velev Constantin s-a încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 18.428 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut, că potrivit art. 227 alin. (1), (2) pct. 5), (3) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Conform art. 229 alin. (1) – (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lui.

Instanța de fond, incorect a argumentat refuzul privind încasarea cheltuielilor judiciare, neelucidând toate circumstanțele care se referă la starea materială a inculpatului, întrucât, reieșind din prevederile art. 229 Cod de procedură penală, instanța este obligată să clarifice starea materială a inculpatului la soluționarea chestiunii privind repartizarea cheltuielilor judiciare.

Or, potrivit materialelor cauzei penale cât și precum s-a stabilit în ședința instanței de apel, inculpatul a fost condamnat anterior, antecedentul penal nefiind stins, iar la locul de trai se caracterizează negativ. Nu are persoane la întreținere și nu este o persoană cu dizabilități.

Astfel, reieșind din circumstanțele menționate, care îl caracterizează pe inculpat, instanța de apel a conchis, că cheltuielile judiciare, legate de efectuarea expertizelor medico-legale nu vor influența substanțial asupra situației materiale a inculpatului, așa cum acesta nu are persoane la întreținere.

Totodată, la soluționarea chestiunii privind repartizarea cheltuielilor judiciare, instanța de judecată este în drept, dar nu este obligată, ca reieșind din starea materială a inculpatului la pronunțarea sentinței de condamnare să-l oblige la recuperarea cheltuielilor judiciare.

Drept rezultat, cheltuielile judiciare suportate în cadrul efectuării urmăririi penale în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare în mărime de 18.428 lei, urmează a fi încasate de la inculpat, deoarece starea materială a acestuia permite achitarea cheltuielilor judiciare.

Mai mult, art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, abrogat prin Legea nr. 316 din 21.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, nu a reglementat chestiunea privind recuperarea cheltuielilor judiciare, întrucât chestiunea privind cheltuielile judiciare este reglementată de art. 227, 229 Cod de procedură penală, dar norma abrogată – art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, dublează prevederile art. 142 Cod de procedură penală și art. 75 al Legii nr. 68 din 14.04.2016.

5. Inculpatul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat, că potrivit art. 229 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această

instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluția încasării cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală.

Or, conform art. 227 alin. (2) pct. 5) și alin. (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală și se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate.

În același timp, potrivit art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată este obligată să soluționeze cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

Conform art. 229 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lui.

Astfel, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale, prevăzute de normele enunțate supra, a statuat că art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, abrogat prin Legea nr. 316 din 21.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, nu reglementa chestiunea privind recuperarea cheltuielilor judiciare, că în speță, cheltuielile judiciare urmează a fi recuperate de la inculpat, având în vedere că acesta nu are persoane la întreținere și nu este o persoană cu dizabilități, fiind anterior condamnat, antecedentul penal nefiind stins, din nou a comis o infracțiune deosebit de gravă, punând statul în situația de a suporta cheltuieli pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, corect ținând cont de particularitățile cazului dat, cheltuielile încasate neconstituind sumele plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, nefiind constatat că plata lor poate influența substanțial situația materială a persoanelor care, eventual, se află la întreținerea inculpatului

Mai mult, recursul ordinar al inculpatului, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Pe lângă aceasta, motivele invocate în acest recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția în latura cheltuielilor judiciare, și că recursul ordinar menționat este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul ordinar este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Velev Constantin Xxxxxx, împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 20 februarie 2018, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 august 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco